

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Funduszy

DF-I.6020.17.1(1).2025.KS

ZASADY UBIEGANIA SIĘ O ŚRODKI
REZERWY FUNDUSZU PRACY NA FINANSOWANIE
DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH W 2025 ROKU

Zatwierdził

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

[podpisano elektronicznie]

Warszawa, czerwiec 2025 r.

Podstawy prawne dotyczące tworzenia rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (ministra właściwego do spraw pracy) i dysponowania tą częścią środków Funduszu Pracy na realizację zadań na rzecz aktywizacji osób uprawnionych określa ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620.), zwana dalej ustawą o rynku pracy, oraz akty wykonawcze, o których mowa w art. 459 ust. 1 pkt 3 ustawy o rynku pracy, tj. – w stanie prawnym obowiązującym w dniu wejścia w życie niniejszego opracowania – poniższe akty wykonawcze:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1294), zwane dalej rozporządzeniem RM,
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 624), zwane dalej rozporządzeniem MPiPS.

W roku 2025 r., od dnia wejścia w życie ustawy o rynku pracy, realizacja - na podstawie zawartych umów - zadań, o których mowa w art. 452 ust. 1 ustawy o rynku pracy rozpoczętych i niezakończonych do dnia 31 maja 2025 r., odbywać się będzie na podstawie ustawy uchylanej w art. 460 ustawy o rynku pracy.

Niniejsze opracowanie ma na celu usprawnienie procesu ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy, na realizację działań aktywizacyjnych m.in. przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy.

Ilekoć w opracowaniu jest mowa o:

- **ustawie o rynku pracy** – oznacza to ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia;
- **ustawie** – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214);
- **efektywności kosztowej programów finansowanych ze środków rezerwy** – oznacza to stosunek kwoty wydatków samorządów powiatów sfinansowanych ze środków FP (zarówno środków rezerwy jak i środków naliczonych algorytmem) na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, do liczby osób, które zostały zatrudnione¹;
- **efektywności zatrudnieniowej programów finansowanych ze środków rezerwy** – oznacza to stosunek liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w programie, finansowanym ze środków FP (zarówno rezerwy, jak i środków naliczonych algorytmem), zostały wykazane jako zatrudnione, do liczby osób, które zakończyły udział w tym programie. Za dzień zakończenia udziału w programie przyjmuje się dzień zakończenia okresu zobowiązaniowego, wynikającego z ustawy, po ostatniej formie aktywizacji finansowanej ze wskazanych wyżej środków FP, realizowanej w ramach programu;
- **FP** – oznacza to Fundusz Pracy;
- **limicie naliczonym algorytmem** – oznacza to limit środków FP, ustalony zgodnie z art. 109 ust. 2 oraz 109 ust. 8 ustawy;
- **marszałku** – oznacza to marszałka województwa;
- **ministrze** – oznacza to ministra właściwego do spraw pracy;
- **ministerstwie** – oznacza to Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;

¹ W rozumieniu definicji zatrudnienia zwartej w objaśnieniach do załącznika formularza sprawozdawczego MRPiPS-02.

- **staroście** – oznacza to starostę powiatu lub prezydenta miasta na prawach powiatu, sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy, lub dyrektora odpowiedniego urzędu pracy działającego z upoważnienia starosty lub prezydenta miasta na prawach powiatu;
- **partnerze społecznym** – oznacza to organizacje pozarządowe niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej, utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia, z wyjątkiem partii politycznych i utworzonych przez nie fundacji, dla których jednym z zadań statutowych jest realizacja zadań w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy;
- **SEWZ** – oznacza to specyficzne elementy wspierające zatrudnienie;
- **środkach rezerwy** – oznacza to środki rezerwy FP, będącej w dyspozycji ministra;
- **Zasadach** – oznacza to niniejsze *Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2025 roku*.

Opracowanie zawiera informacje podstawowe. W przypadku wątpliwości dotyczących treści wniosku i sprawozdania należy zwrócić się do Departamentu Funduszy Ministerstwa (załączniki nr 1, 2-6, 7 lub Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa (załączniki nr 1a-1c).

W przypadku zmiany treści załączników w trakcie obowiązywania Zasad, ewentualne pytania należy kierować do Departamentu, który zmian dokonał.

Dane kontaktowe:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa;

Departament Funduszy: nr telefonu: 538 117 150;

Departament Rynku Pracy: nr telefonu: 538 117 670;

1. PRZEZNACZENIE ŚRODKÓW REZERWY W 2025 ROKU

Środki rezerwy mogą być przeznaczone na realizację działań aktywizacyjnych w formie:

- 1) programów aktywizacji zawodowej zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi;
- 2) programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe;
- 3) programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową;
- 4) programów aktywizacji zawodowej:
 - a) bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem;
 - b) bezrobotnych z niepełnosprawnościami oraz opiekunów osób z niepełnosprawnościami;
 - c) bezrobotnych powracających z zagranicy;
 - d) bezrobotnych repatriantów;
 - e) bezrobotnych zamieszkujących na wsi;
 - f) bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia;
 - g) bezrobotnych, związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy;
 - h) bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi²;
 - i) bezrobotnych byłych więźniów;
 - j) bezrobotnych i poszukujących pracy 50+;
 - k) długotrwale bezrobotnych;
 - l) długotrwale bezrobotnych kobiet;
 - m) bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości) lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych;
 - n) bezrobotnych usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą po osiągnięciu pełnoletności;
 - o) bezrobotnych do 30 roku życia;
 - p) wspierających tworzenie miejsc pracy w spółdzielniach socjalnych i przedsiębiorstwach społecznych³;
 - q) bezrobotnych i poszukujących pracy, ponoszących negatywne konsekwencje transformacji energetycznej;
 - r) bezrobotnych mieszkających na terenach dotkniętych depopulacją, w szczególności kobiet;
 - s) innych programów, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy;
- 5) programów specjalnych;
- 6) projektów pilotażowych;
- 7) programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców;
- 8) programu aktywizacyjnego dla osób niepełnosprawnych lub opiekunów osób niepełnosprawnych,
- 9) programu wsparcia w sytuacji szczególnej, o którym mowa w art. 216 ustawy o rynku pracy.

² W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 438).

³ W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 113, z późn. zm.).

2. TRYB POSTĘPOWANIA PRZY UBIEGANIU SIĘ O ŚRODKI REZERWY

Koordinacja realizacji działań aktywizacyjnych finansowanych ze środków rezerwy na terenie województwa pozostaje w gestii marszałka.

Finansowanie programów ze środków rezerwy może być realizowane wyłącznie **do 31 grudnia 2025 roku**.

Po 31 grudnia 2025 roku finansowanie działań w ramach programów odbywa się z limitu naliczonego algorytmem na rok 2026, z wyjątkiem programu, o którym mowa w pkt 1 ppkt 1 Zasad.

Środki rezerwy przeznaczone na finansowanie programów, o których mowa w pkt 1 ppkt 1-3 Zasad są uruchamiane na bieżąco w ramach środków będących w dyspozycji ministra, bez wcześniejszego ogłoszenia naboru, w kolejności wpływu wniosków do Ministerstwa. Wniosek należy sporządzić według procedury, o której mowa w pkt. 2.2 Zasad.

Wniosek o środki rezerwy na realizację programu, o którym mowa w pkt 1 ppkt 1 powinien zawierać informację o pracodawcach, u których nastąpiły lub są planowane zwolnienia pracowników.

Wniosek o środki rezerwy na realizację programu, o którym mowa w pkt 1 ppkt 2 powinien zawierać informację o miejscu i czasie wystąpienia zdarzenia mającego znamiona klęski żywiołowej oraz jego skali.

Finansowanie programów, o których mowa w pkt 1 ppkt 4-5 Zasad odbywa się w ramach ogłoszonych naborów, w pkt 1 ppkt 6 i 9 w ramach naboru i bez naboru, w pkt 1 ppkt 7-8 w ramach konkursów ofert.

Ponadto finansowanie projektów pilotażowych, o których mowa w pkt 1 ppkt 6 Zasad, programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców, o którym mowa w pkt 1 ppkt 7 Zasad, programu aktywizacyjnego dla osób niepełnosprawnych lub opiekunów osób niepełnosprawnych, o którym mowa w pkt 1 ppkt 8 Zasad, oraz programu wsparcia w sytuacji szczególnej, o którym mowa w pkt 1 ppkt 9 Zasad odbywa się **zgodnie z umową**.

2.1. Programy aktywizacji zawodowej realizowane bez naboru bądź konkursu ofert.

Program aktywizacji zawodowej zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi

Powyższy program kierowany jest do powiatów, w których wystąpiły lub są planowane w 2025 roku zwolnienia, w tym zwolnienia grupowe pracowników, o których mowa w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. *o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników* (Dz. U. z 2025 r. poz. 570).

Program dotyczy osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, z którymi rozwiązano stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę oraz na mocy porozumienia stron, a także osób objętych zwolnieniami monitorowanymi. Wsparciem mogą być objęte również osoby, które rozwiązały stosunek pracy z pracodawcą, który dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika, a także w przypadku rozwiązania umowy o pracę z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy. Przewiduje się również możliwość przyznania środków rezerwy w sytuacji otrzymania przez urząd pracy zawiadomienia o planowanym w 2025 r. zwolnieniu grupowym, o którym mowa w art. 4 ust. 1

lub ust. 4 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Programem mogą być objęte wyłącznie osoby poszukujące pracy lub bezrobotne zwolnione z pracy, zarejestrowane w urzędzie pracy, wobec których starosta nie ma możliwości finansowania działań aktywizacyjnych ze środków limitu naliczonego algorytmem.

W przypadku łącznego wystąpienia następujących przesłanek:

- 1) rozpoczęcie realizacji programu finansowanego ze środków rezerwy nastąpiło w 2024 roku;
- 2) w 2024 roku programem objęto ponad 100 osób;
- 3) nie ma możliwości finansowania programu z limitu naliczonego algorytmem na 2025 rok,

marszałek może wystąpić z wnioskiem o finansowanie kosztów kontynuacji programu w 2025 roku ze środków rezerwy.

Dodatkowe informacje

W ramach niniejszego programu można składać także wnioski dotyczące finansowania programów realizowanych przy współfinansowaniu z wkładu finansowego ze środków Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG)⁴.

Wnioskodawca (pracodawca, WUP, właściwy resort) wnoszący o zabezpieczenie środków rezerwy na finansowanie kosztów pakietu zindywidualizowanych usług na rzecz bezrobotnych w ramach projektu współfinansowanego z EFG, w całym okresie realizacji programu przesyła do Departamentu Funduszy Ministerstwa informację zgodnie z załącznikiem nr 3 do Zasad.

Środki rezerwy przyznawane są na wniosek marszałka o finansowanie programu, na każdy rok budżetowy. Do wniosku należy załączyć informację zgodnie z załącznikiem nr 2 do Zasad.

Starosta, który opracuje program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, współfinansowany z wkładu finansowego ze środków EFG, może otrzymać środki rezerwy na finansowanie programu specjalnego poza naborem.

Programy aktywizacji bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe

Program dotyczy aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2024 roku miała miejsce powódź, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 roku oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1859), jak również na terenach, na których w 2025 roku miały miejsce klęski żywiołowe.

⁴ Stosownie do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/691 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 (Dz. Urz. UE L 153 z 03.05.2021, str. 48, z późn. zm.).

Wniosek o środki rezerwy powinien dotyczyć przede wszystkim takich form pomocy jak: organizacja robót publicznych, prace społecznie użyteczne oraz prace interwencyjne.

Wydatki na pozostałe formy pomocy nie mogą stanowić więcej niż 10% kwoty określonej we wniosku.

Działania określone w programie powinny być ukierunkowane na wsparcie likwidacji zdarzeń mających znamiona klęski żywiołowej, wskazanych we wniosku, oraz powinny stanowić uzupełnienie działań podjętych przez jednostki samorządu terytorialnego.

We wniosku należy zawrzeć przede wszystkim informację o rodzaju i czasie zdarzenia jakie wystąpiło na danym terenie oraz dokładnie opisać powstałe szkody. Należy również wskazać jakie prace służące likwidacji skutków zdarzenia będą wykonywane przez skierowanych bezrobotnych. Wniosek musi zawierać również informacje o planowanych do uzyskania w ramach programu wskaźnikach efektywności zatrudnieniowej i kosztowej.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową

Aktywizacja zawodowa cudzoziemców odbywa się zgodnie z przepisami ustawy, na zasadach analogicznych do zasad aktywizacji zawodowej obywateli polskich.

Programem mogą być objęci cudzoziemcy zarejestrowani jako osoby bezrobotne w 2025 roku, wobec których starosta nie ma możliwości finansowania działań aktywizacyjnych ze środków limitu naliczonego algorytmem.

2.2. Programy aktywizacji zawodowej realizowane w ramach naborów.

Nabór wniosków o środki rezerwy odbywać się będzie wyłącznie w wyniku ogłoszenia ministra, które może zawierać szczegółowe kryteria i zasady. Nie należy przysyłać wniosków do Ministerstwa, jeżeli nabór nie został ogłoszony. Wniosek złożony bez ogłoszenia naboru pozostawia się bez rozpatrzenia.

Procedura sporządzenia wniosku

Starosta opracowuje program zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zasad (wypełnia część I wniosku pn. *Opis programu*) i przesyła go do właściwego marszałka.

Przygotowanie programu powinno zostać poprzedzone szczegółową analizą potrzeb lokalnego rynku pracy, prowadzącą do wyłonienia grupy docelowej, dla której będzie realizowany program aktywizacji.

Analiza powinna być przedłożona marszałkowi, a jej wyniki zamieszczone w opisie programu.

Dokumentacja programu powinna zawierać wyniki analizy potrzeb rynku pracy oraz uzasadniać wybór grupy docelowej. Nie należy przysyłać do Ministerstwa analizy potrzeb lokalnego rynku pracy.

Opis programu powinien określać także w jaki sposób program przyczyni się do realizacji celów Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026 oraz Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2025 rok.

Wnioskowana kwota powinna odpowiadać faktycznym potrzebom zidentyfikowanym na dzień składania wniosku.

Wniosek zawierający opis programu starosta przekazuje marszałkowi.

Marszałek dokonuje weryfikacji i oceny programu w oparciu o kryteria oceny wniosku, o których mowa w pkt 3.1.1 Zasad. W przypadku rekomendowania programu opracowanego przez starostę do sfinansowania ze środków rezerwy, marszałek wypełnia część II wniosku i przekazuje ministrowi w celu dalszego procedowania.

W przypadku, gdy liczba przekazywanych wniosków wynosi dwa lub więcej, marszałek przekazuje ministrowi dodatkowo informację zbiorczą, dotyczącą wykazu wniosków złożonych przez powiatowe urzędy pracy wraz z kwotami rekomendowanymi przez marszałka, zgodnie z załącznikiem nr 7 do Zasad (*Zbiorcze zestawienie wniosków powiatowych urzędów pracy i kwot rekomendowanych przez Marszałka*), oddzielnie dla każdego programu.

Dodatkowe informacje

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem, o których mowa w pkt 1 ppkt 4a Zasad należy realizować dla wymagających wsparcia rodziców, a w szczególności dla osób określonych w Programie kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętego przez Radę Ministrów na podstawie art. 12 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o *wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych z niepełnosprawnościami oraz opiekunów osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w pkt 1 ppkt 4b Zasad należy realizować w szczególności dla osób, które przed rejestracją pobierały świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o *świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 323, z późn. zm.) lub zasiłek dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o *ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów* (Dz. U. z 2024 r. poz. 246, z późn. zm.), w związku ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością, które to świadczenia następnie utraciły z uwagi na przyznanie świadczenia wspierającego osobie z niepełnosprawnością, nad którą sprawowały opiekę, na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o *świadczeniu wspierającym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, z późn. zm.), a także opiekunów osób z niepełnosprawnością pobierających świadczenie wspierające.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych powracających z zagranicy, o których mowa w pkt 1 ppkt 4c Zasad dotyczą bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy po zakończeniu zatrudnienia lub działalności gospodarczej prowadzonej poza Polską.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi, o których mowa w pkt 1 ppkt 4e Zasad przeznaczone są dla mieszkańców gmin wiejskich i miejsko-wiejskich.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych, związane z tworzeniem zielonych miejsc pracy, o których mowa w pkt 1 ppkt 4g Zasad. Programami mogą być objęte wszelkie działania na rzecz tworzenia miejsc pracy przyjaznych środowisku naturalnemu oraz dostosowania kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do zielonych miejsc pracy. Celem programu jest transformacja rynku pracy w kierunku tworzenia miejsc pracy przyjaznych środowisku naturalnemu, ze szczególnym uwzględnieniem branży OZE (odnawialne źródła energii), a także wsparcie osób odchodzących z branż energochłonnych i górnictwa, jak również likwidacja luki pomiędzy wykształceniem bezrobotnych a wymogami nowoczesnej zielonej energetyki.

Warunkiem powstania miejsca pracy jest, aby osoby zatrudnione były bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w poprawianie stanu środowiska na danym terenie oraz w przeciwdziałanie przedsięwzięciom szkodliwym dla stanu środowiska.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych byłych więźniów, o których mowa w pkt 1 ppkt 4i Zasad. Celem programów jest wsparcie w pozyskaniu zatrudnienia przez osoby zarejestrowane jako bezrobotne po opuszczeniu zakładu karnego. Zadanie wynika z priorytetów polityki zatrudnienia określonych w Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą po osiągnięciu pełnoletności, o których mowa w pkt 1 ppkt 4n Zasad przeznaczone są dla osób bezrobotnych, które zarejestrują się w urzędzie pracy po opuszczeniu rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej. Celem jest skuteczne wsparcie usamodzielnianych w uzyskaniu zatrudnienia. Programem mogą być objęci także cudzoziemcy.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia, o których mowa w pkt 1 ppkt 4o Zasad. Celem programów jest wsparcie w pozyskaniu zatrudnienia przez osoby rejestrujące się jako bezrobotne, które nie ukończyły 30 roku życia na dzień przystąpienia do programu, tj. na dzień złożenia wniosku o wsparcie.

Programy aktywizacji zawodowej wspierające tworzenie miejsc pracy w spółdzielniach socjalnych i przedsiębiorstwach społecznych, o których mowa w pkt 1 ppkt 4p Zasad. Katalog dopuszczalnych działań w ramach realizowanego programu obejmuje jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy dla spółdzielni socjalnych lub przedsiębiorstw społecznych, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1d ustawy, jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy, a także środki dla spółdzielni socjalnych lub przedsiębiorstw społecznych na finansowanie kosztów wynagrodzenia, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 4 ustawy. Ponadto na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 41 ustawy możliwe jest finansowanie innych działań na rzecz spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych, dotyczących zatrudnienia wspieranego, o których mowa w art. 15b ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 83), wsparcia, o którym mowa w art. 12 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 178) i instrumentów wsparcia, o których mowa w art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 113, z późn. zm.).

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy, ponoszących negatywne konsekwencje transformacji energetycznej, o których mowa w pkt 1 ppkt 4q Zasad. Programem mogą być objęci bezrobotni i poszukujący pracy z przedsiębiorstw i sektorów przemysłu najbardziej narażonych na skutki transformacji energetycznej: z przemysłu ciężkiego, chemicznego, samochodowego i innych przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych zmuszonych do ograniczania produkcji lub zatrudnienia w skutek wzrostu cen energii, paliw i uprawnień do emisji CO₂. Program ma pomóc w łagodzeniu społecznych i gospodarczych skutków transformacji i zwiększeniu możliwości pracowników pod względem zatrudnienia w nowych i przechodzących transformację sektorach poprzez kształcenie zawodowe, podnoszenie i zmianę kompetencji, rozwój przedsiębiorczości.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkających na terenach dotkniętych depopulacją, w szczególności kobiet, o których mowa w pkt. 1 ppkt 4r Zasad. Programem mogą być objęci bezrobotni i poszukujący pracy z powiatów wyludniających się w tempie szybszym niż ogół kraju. Zadaniem programu jest zwiększanie szans na uzyskanie wysokiej jakości zatrudnienia na tych terenach, w szczególności kobiet w wieku produkcyjnym (18-44 lata).

Inne programy, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy, o których mowa w pkt 1 ppkt 4s Zasad. W ramach innych programów w szczególności wspierane są programy aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych w wieku 45 lat i powyżej, a także programy rozwoju przedsiębiorczości oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych, których celem jest likwidacja widocznych na rynku pracy luk kompetencyjnych związanych z brakiem specjalistów m.in. w branżach: spożywczej, maszynowej, motoryzacyjnej, IT, medycznej, opieki długoterminowej, usług opiekuńczych, oraz programy aktywizacji zawodowej mające na celu przekwalifikowanie, w szczególności w formie przygotowania zawodowego dorosłych.

2.3. Pozostałe programy i projekty.

Programy specjalne

Nabór wniosków na programy specjalne odbywać się będzie wyłącznie w wyniku ogłoszenia ministra, z wyjątkiem programów specjalnych realizowanych przy współfinansowaniu z wkładu EFG wymienionych w pkt 2.1 Zasad.

W ogłoszeniu mogą m.in. zostać wskazane grupy docelowe, do których będą kierowane programy specjalne, kwoty środków dla województw oraz dodatkowe kryteria wymagane do uzyskania środków rezerwy.

Minister w ogłoszeniu o naborze wniosków może określić minimalny oczekiwany poziom efektywności zatrudnieniowej, którego osiągnięcie planowane jest na zakończenie realizacji programów specjalnych.

Realizację programów specjalnych reguluje art. 209 ustawy o rynku pracy.

Starosta przesyła marszałkowi program specjalny przygotowany zgodnie załącznikiem nr 1a do Zasad. Dla każdego programu specjalnego należy sporządzić odrębny wniosek.

Do programu specjalnego starosta dołącza:

- oświadczenie o spełnieniu warunku umożliwiającego aplikowanie o dodatkowe środki z rezerwy, informujące o nieprzekroczeniu planowanej na realizację programów specjalnych wysokości środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 209 ust. 6 ustawy o rynku pracy;
- informację ministra o ustalonej dla powiatu wysokości kwoty środków Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie w roku poprzednim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej;
- kopię zawartych porozumień.

Marszałek dokonuje weryfikacji i oceny programów specjalnych w oparciu o kryteria oceny programu specjalnego, określone w pkt 3.1.2 Zasad. Indywidualną ocenę warunków spełniających kryteria formalne sporządza zgodnie z załącznikiem nr 1b do Zasad.

Biorąc pod uwagę adekwatność zastosowanych w programach specjalnych SEWZ, w odniesieniu do zaproponowanych działań wspierających aktywność zawodową i przywracania na rynek pracy bezrobotnych, marszałek tworzy listę rankingową form pomocy wraz z SEWZ lub tylko SEWZ w ramach zgłoszonych programów specjalnych, zawierającą proponowaną kwotę dofinansowania poszczególnych programów specjalnych i przekazuje ją Ministrowi.

Marszałek informuje starostów o rekomendowaniu programu specjalnego do dofinansowania ze środków rezerwy lub o negatywnej ocenie programu specjalnego.

Jeśli urząd pracy nie osiągnął założonych wskaźników efektywności zatrudnieniowej dla zakończonych programów specjalnych finansowanych ze środków rezerwy, marszałek może podjąć decyzję o braku rekomendacji dla programu specjalnego, opracowanego przez ten urząd.

Starosta, w przypadku rekomendowania przez marszałka programu specjalnego do dofinansowania ze środków rezerwy, przygotowuje wniosek o przyznanie dodatkowych środków rezerwy zgodnie z załącznikiem nr 1c do Zasad. Wniosek należy przestać do właściwego wojewódzkiego urzędu pracy.

Wnioski starostów oraz listy rankingowe marszałka, dyrektor WUP przesyła do Departamentu Funduszy Ministerstwa. Nie należy przysyłać indywidualnej oceny programu specjalnego (załącznik nr 1b).

Marszałek prowadzi bieżący monitoring realizowanych programów specjalnych. O wszelkich zmianach dokonanych w obrębie programu specjalnego starosta informuje marszałka.

Maksymalna wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie specyficznych elementów wspierających zatrudnienie na jednego uczestnika programu specjalnego nie może przekroczyć 150 % przeciętnego wynagrodzenia.

Projekty pilotażowe

Nabór wniosków o przyznanie środków rezerwy FP na finansowanie projektów pilotażowych odbywać się będzie w wyniku ogłoszenia ministra, które może zawierać szczegółowe kryteria i zasady. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość złożenia wniosku poza naborem. Minister może zwrócić się z prośbą o uzupełnienie złożonego wniosku.

Realizację projektów pilotażowych reguluje art. 211 ustawy o rynku pracy.

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji projektów pilotażowych zawiera dokument „**Wytyczne określające warunki i tryb inicjowania, realizacji i koordynacji projektów pilotażowych**” zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa.

Merytorycznie realizację projektów pilotażowych nadzoruje i udziela szczegółowych informacji Departament Rynku Pracy – tel. 538 117 670.

Program aktywizacyjny dla cudzoziemców

Program aktywizacyjny dla cudzoziemców wdrażany jest na podstawie przepisów ustawy (Rozdział 12B; art. 62d-62g ustawy). W roku 2025 program aktywizacyjny realizowany jest na podstawie art. 456 ust 1 ustawy o rynku pracy.

Powierzenie realizacji zadań w zakresie programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców odbywa się wyłącznie po przeprowadzeniu konkursu ofert ogłaszanego przez Ministra. Na stronie Ministerstwa, w Biuletynie Informacji Publicznej umieszcza się ogłoszenie o konkursie ofert oraz informacje o wyniku tego konkursu. Realizacja programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców odbywa się na podstawie umowy.

Merytorycznie realizację programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców nadzoruje i udziela szczegółowych informacji Departament Integracji Społecznej – tel. 532 778 696.

Program aktywizacyjny dla osób niepełnosprawnych lub opiekunów osób niepełnosprawnych

Program aktywizacyjny dla osób niepełnosprawnych lub opiekunów osób niepełnosprawnych wdrażany jest na podstawie przepisów ustawy (art. 62h ustawy). W roku 2025 program aktywizacyjny dla osób niepełnosprawnych lub opiekunów osób niepełnosprawnych realizowany jest na podstawie art. 456 ust 2 ustawy o rynku pracy. Ma na celu wspieranie aktywizacji zawodowej i aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami lub ich opiekunów.

Powierzenie realizacji zadań w zakresie programu aktywizacyjnego dla osób niepełnosprawnych lub opiekunów osób niepełnosprawnych odbywa się wyłącznie po przeprowadzeniu konkursu ofert ogłaszanego przez Ministra. Na stronie Ministerstwa, w Biuletynie Informacji Publicznej umieszcza się ogłoszenie o konkursie ofert oraz informacje o wyniku tego konkursu. Realizacja programu aktywizacyjnego dla osób niepełnosprawnych lub opiekunów osób niepełnosprawnych odbywa się na podstawie umowy.

Merytorycznie realizację programu aktywizacyjnego dla osób niepełnosprawnych lub opiekunów osób niepełnosprawnych nadzoruje i udziela szczegółowych informacji Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych – tel. 538 117 590.

Program wsparcia w sytuacji szczególnej

Program wsparcia w sytuacji szczególnej wdrażany jest na podstawie art. 216 ustawy o rynku pracy.

W sytuacji nagłego zdarzenia, mogącego mieć negatywny wpływ na poziom zatrudnienia na obszarze kraju, województwa lub powiatu, w szczególności w przypadku zwolnień grupowych, minister właściwy do spraw pracy może ogłosić program wsparcia w sytuacji szczególnej.

Program wsparcia w sytuacji szczególnej zawiera w szczególności opis rozwiązań mających na celu zminimalizowanie negatywnych skutków nagłego zdarzenia oraz jego wpływu na poziom zatrudnienia na obszarze kraju, województwa lub powiatu. Rozwiązania przyjęte w tym programie mogą obejmować inne formy wsparcia niż określone w ustawie.

Program wsparcia w sytuacji szczególnej może być opracowany przez ministra właściwego do spraw pracy, marszałka lub starostę.

Program wsparcia w sytuacji szczególnej jest realizowany na podstawie umowy zawieranej między ministrem właściwym do spraw pracy a WUP, PUP, podmiotem ekonomii społecznej, OHP, agencją zatrudnienia, instytucją szkoleniową, jednostką samorządu terytorialnego, podmiotem tworzącym centra integracji społecznej lub podmiotem prowadzącym kluby integracji społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, innym podmiotem współpracującym z urzędami pracy.

Umowa dotycząca programu wsparcia w sytuacji szczególnej określa w szczególności warunki realizacji programu, wysokość środków przeznaczonych na ten cel i sposób ich wydatkowania oraz rozliczania.

Wniosek o środki rezerwy na realizację programu określonego w pkt 1 ppkt 9 powinien zawierać informację o miejscu oraz czasie wystąpienia sytuacji szczególnej oraz jego skali. Wnioski mogą być składane w ramach naboru oraz poza naborem.

Merytorycznie realizację programu wsparcia w sytuacji szczególnej nadzoruje i udziela szczegółowych informacji Departament Rynku Pracy – tel. 538 117 670.

WERYFIKACJA I OCENA WNIOSKÓW

Marszałek dokonuje weryfikacji opracowanych przez starostów programów, o których mowa w pkt 1 ppkt 1-5 Zasad, pod względem spełnienia kryteriów formalnych, następnie dokonuje oceny programu w oparciu o kryteria merytoryczne. Ocena dokonana przez marszałka w oparciu o kryteria, o których mowa w pkt 3.1. Zasad jest uwzględniana przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu środków rezerwy na realizację programu.

3.1. Kryteria oceny dokonywanej przez marszałka.

3.1.1. Kryteria oceny programów aktywizacji zawodowej, o których mowa w w pkt 1, ppkt 1-4 Zasad.

KRYTERIA OCENY	
I. KRYTERIA FORMALNE	Odpowiedź
1. Czytelność programu	Tak/Nie
2. Kompletne wypełnienie druku wniosku	Tak/Nie
3. Przygotowanie wszystkich informacji zgodnie z poszczególnymi blokami wniosku	Tak/Nie
II. KRYTERIA MERYTORYCZNE	Maksymalna liczba punktów
1. Rzetelność wykonanej analizy potrzeb rynku pracy	20
2. Trafność zaproponowanych działań, odpowiadających specyfice grupy docelowej i uwarunkowaniom lokalnego rynku pracy	20
3. Zróżnicowanie form pomocy służących osiągnięciu celów przewidzianych w programie	20
4. Trafność wyboru podmiotów oraz partnerów w realizacji programu	15
5. Stopień wykorzystania środków FP przyznanych w 2024 r. na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	25

Jeżeli w kryteriach formalnych pojawi się przynajmniej jedna odpowiedź negatywna wówczas program nie podlega dalszej ocenie.

3.1.2. Kryteria oceny programów specjalnych, o których mowa w pkt 1, ppkt 5 Zasad.

KRYTERIA OCENY	
I. KRYTERIA FORMALNE	Odpowiedź

1. Spełnienie warunków finansowych wynikających z przepisów: <ul style="list-style-type: none"> wysokość środków FP w przeliczeniu na jednego uczestnika, wysokość kwoty wydatków na SEWZ. 	Tak/Nie
2. Wymagane załączniki: <ul style="list-style-type: none"> oświadczenie Starosty o spełnieniu warunku umożliwiającego aplikowanie o dodatkowe środki rezerwy, kopia pisemnej informacji Ministra o ustalonej, zgodnie z art. 109 ust. 8 ustawy, dla powiatu wysokości środków FP, z przeznaczeniem na finansowanie w roku poprzednim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, kopie zawartych porozumień. 	Tak/Nie
II. KRYTERIA MERYTORYCZNE	Maks. liczba punktów
1. Uczestnicy programów specjalnych.	20
2. Zaprojektowane w programie specjalnym formy pomocy oraz planowana efektywność kosztowa i zatrudnieniowa.	30
3. Zawarte porozumienia.	10
4. SEWZ z uzasadnieniem potrzeby ich zastosowania.	20
5. Poprawność rachunkowa budżetu programu specjalnego.	10
6. Szczególne zalety programu specjalnego.	10

Marszałek uzasadnia przyznaną punktację w poszczególnych kryteriach merytorycznych, przy czym w ramach:

- kryterium 1 – ocenie podlegać będzie charakterystyka uczestników programu specjalnego, kryteria ich doboru oraz zdiagnozowane bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie miejsca pracy;
- kryterium 2 – ocenie podlegać będą zaprojektowane formy pomocy w odniesieniu do zakładanych wskaźników efektywności. Przy ocenie należy posiłkować się osiągniętymi w województwie wskaźnikami efektywności kosztowej i zatrudnieniowej poszczególnych form aktywizacji zawodowej;
- kryterium 3 – ocenie podlegać będzie zakres współpracy Starosty z organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub pracodawcami, przewidzianej na rzecz realizacji programu specjalnego, a także formalna zgodność treści zawartego porozumienia z zakresem wynikającym z §6 rozporządzenia o programach specjalnych;
- kryterium 4 – ocenie podlegać będzie adekwatność zastosowania SEWZ do zdiagnozowanych u uczestników programów specjalnych barier utrudniających powrót lub wejście na rynek pracy.

Jeżeli w kryteriach formalnych pojawi się przynajmniej jedna odpowiedź negatywna wówczas program nie podlega dalszej ocenie.

Dokonując oceny projektów programów specjalnych marszałek może kierować się dodatkowymi kryteriami, które nie naruszają warunków wynikających z Zasad, a uwzględniają priorytety regionalne.

3.2. Kryteria oceny i weryfikacja wniosków dokonywana przez ministra.

3.2.1. Kryteria oceny wniosków dotyczących programów aktywizacji zawodowej, o których mowa w pkt 1 ppkt 1-4 Zasad.

Kryteria oceny	Uwagi	Maksymalna liczba punktów
1. Stopa bezrobocia.	Poniżej średniej krajowej dla miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym składany jest wniosek – 0 pkt	10
2. Planowana efektywność zatrudnieniowa programu.	Efektywność zatrudnieniowa poniżej 82.56%, a w przypadku programów dot. klęsk żywiołowych poniżej 10% – 0 pkt	10
3. Planowana efektywność kosztowa programu.	Efektywność kosztowa powyżej 17 882.59 zł – 0 pkt	10
4. Osiągnięta efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji w 2023 r.	Poniżej 82.56% – 0 pkt	20
5. Osiągnięta efektywność kosztowa podstawowych form aktywizacji w 2023 r.	Powyżej 17 882.59 zł – 0 pkt	20
6. Stopień wykorzystania środków FP przyznanych w ramach limitu podstawowego w 2024 r.	Wykonanie limitu podstawowego poniżej 75% – 0 pkt	15
7. Stopień wykorzystania środków FP przyznanych w ramach rezerwy Ministra w 2024 r.	Wykonanie rezerwy poniżej 75% – 0 pkt Brak rezerwy w 2024 r. – 5 pkt	5
8. Ocena marszałka.	Poniżej 50 pkt w ocenie marszałka – 0 pkt	5
9. Udział innych podmiotów w realizacji programu, w szczególności partnerów społecznych oraz organizacji pozarządowych	Brak udziału – 0 pkt	5

Wnioski o środki rezerwy niezawierające informacji w przedmiocie planowanej efektywności zatrudnieniowej oraz efektywności kosztowej zostaną pozostawione bez rozpatrzenia..

3.2.2. Weryfikacja wniosków o finansowanie programów specjalnych, o których mowa w pkt 1 ppkt 5 Zasad.

Kryteria dostępu do środków rezerwy na finansowanie programów specjalnych zostaną zdefiniowane w ogłoszeniu o naborze wniosków.

Minister, na podstawie list rankingowych, liczby uzyskanych punktów z oceny nadesłanej przez marszałków oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy, podejmie decyzję o przyznaniu poszczególnym powiatowym urządzeniom pracy środków rezerwy na realizację programów specjalnych, biorąc pod uwagę dostępną pulę środków.

4. PRZESUWANIE ŚRODKÓW REZERWY POMIĘDZY PROGRAMAMI

Nie jest możliwe przesuwanie środków rezerwy przyznanych na realizację programów wskazanych w pkt 1 ppkt 1-3 oraz ppkt 5-9 Zasad na jakikolwiek inny program.

Jeżeli w trakcie realizacji programów wymienionych w pkt 1 ppkt 4 zajdzie potrzeba dokonania przesunięć części środków rezerwy pomiędzy tymi programami, starosta występuje do marszałka z wnioskiem o wyrażenie zgody na przesunięcie środków rezerwy pomiędzy wskazanymi powyżej programami. Wzór wniosku o dokonanie przesunięć środków rezerwy stanowi załącznik nr 4 do Zasad.

Decyzję w sprawie uwzględnienia wnioskowanych zmian do programów określonych w pkt 1 ppkt 4 podejmuje marszałek, mając na względzie efektywność realizowanego programu w zmieniających się warunkach jego realizacji.

Nie jest możliwe przesuwanie całej kwoty środków rezerwy przyznanych na realizację programów, o których mowa w pkt 1 ppkt 4.

Powyższe przesunięcie nie wymaga zgody ministra.

Nie jest wymagana zgoda ministra ani marszałka na dokonanie zmian dotyczących przeznaczenia przyznanego limitu rezerwy, polegających na:

- zwiększeniu lub zmniejszeniu liczebności uczestników programu w ramach grupy docelowej objętej programem,
- rozszerzeniu zakresu stosowanych w programie form pomocy, o ile mieszczą się one w zakresie form określonych ustawą,
- przesuwanie powstałych oszczędności pomiędzy formami pomocy w ramach jednego programu.

Decyzja w zakresie zmian dotyczących długości okresu realizacji programu uzasadniona zwiększeniem efektywności pozostaje w gestii starosty.

W trakcie realizacji programów specjalnych, o których mowa w pkt 1 ppkt 5 Zasad, dopuszcza się możliwość przesuwania środków rezerwy pomiędzy programami specjalnymi, realizowanymi w powiecie przez starostę.

W przypadku dokonania zmian w programie specjalnym, starosta kieruje się propozycjami działań w przypadku zagrożeń, zaprojektowanymi w programie specjalnym. Zmiany nie mogą prowadzić do pogorszenia wskaźników efektywności realizowanego programu specjalnego. Starosta informuje marszałka o dokonanych modyfikacjach w realizowanym programie specjalnym.

Nie należy przysyłać do Ministerstwa informacji o dokonanych zmianach.

POZOSTAŁE INFORMACJE

Decyzję o przyznaniu środków rezerwy na realizację działań aktywizacyjnych, podejmuje minister w ramach środków, którymi aktualnie dysponuje.

Minister informuje starostę, w formie zawiadomienia, o przyznanych środkach na realizację programów przez powiatowy urząd pracy.

Mając na względzie zasadę, zgodnie z którą wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, do udziału w realizowanych programach finansowanych ze środków rezerwy należy kierować bezrobotnych z grupy docelowej ustalonej dla danego programu.

W szczególnych przypadkach, tj. w sytuacji rezygnacji bezrobotnych z grupy docelowej ustalonej dla danego programu, w ramach którego realizowane są formy pomocy, w których starosta kieruje bezrobotnych do

beneficjenta realizowanej formy pomocy, oraz w przypadku braku zarejestrowanych bezrobotnych z grupy docelowej ustalonej dla danego programu, starosta w drodze wyjątku może skierować do udziału w danym programie bezrobotnego spoza tej grupy docelowej, który spełnia kryteria określone przez beneficjenta.

Dokumentacja danego programu powinna zawierać informacje uzasadniające udział w programie osoby spoza grupy docelowej, tj.: dane o liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie w dniu podejmowania decyzji o udziale w programie osoby spoza grupy docelowej, oświadczenie o braku osób bezrobotnych spełniających kryteria udziału w programie oraz informacje o innych przesłankach uzasadniających udział tej osoby w danym programie.

Dodatkowe informacje

Minister zastrzega sobie możliwość określenia maksymalnej kwoty środków rezerwy przeznaczonej do rozdysponowania na dany nabór wniosków, a także na finansowanie ujętych we wniosku form pomocy.

Minister zastrzega sobie również możliwość przyznania kwoty niższej niż wnioskowana lub odmowy finansowania wniosku zwłaszcza w sytuacjach:

- wyczerpania limitu środków rezerwy przeznaczonych na realizację programów,
- przedłożenia wniosku zakładającego wysokie koszty jednostkowe programu albo niską efektywność zatrudnieniową.

Zawiadomienia o przyznaniu środków rezerwy wydawane są na podstawie wniosków przekazanych do Ministerstwa. Wnioski o środki rezerwy na realizację programów w roku 2025, które wpłyną do Ministerstwa **po 15 grudnia 2025 roku** mogą zostać pozostawione bez rozpatrzenia.

Realizacja programów finansowanych ze środków rezerwy nie może rozpocząć się przed otrzymaniem zawiadomienia o przyznaniu środków rezerwy.

Niedopuszczalne jest wydatkowanie środków rezerwy na inne zadania niż realizowane na podstawie niniejszych Zasad.

W przypadku, gdy wykorzystanie przyznanych środków rezerwy w roku 2025 nie jest możliwe lub byłoby nieefektywne, minister może, na pisemny wniosek marszałka, zmniejszyć kwotę (limit) środków rezerwy przyznaną na realizację programu. Wnioski o zmniejszenie limitu o kwotę niższą niż 5 tys. zł pozostawia się bez rozpatrzenia.

Wnioski o zmniejszenie środków rezerwy na realizację programu powinny być złożone przez marszałka **do 31 października 2025 roku.**

Wnioski złożone po upływie wskazanego terminu mogą zostać pozostawione bez rozpatrzenia. Wzór wniosku o zmniejszenie limitu środków rezerwy stanowi załącznik nr 5 do Zasad.

Środki rezerwy niewykorzystane w danym roku budżetowym, pozostające na wyodrębnionych rachunkach bankowych samorządów powiatów, pozostają na tych rachunkach z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych i innych obligatoryjnych świadczeń.

Ponadto:

- wnioski, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym (certyfikatem kwalifikowanym), należy przesyłać do Departamentu Funduszy Ministerstwa, na adres do doręczeń elektronicznych Ministerstwa wpisany do bazy adresów elektronicznych (BAE) lub na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej Ministerstwa: /4g447ytes7/skrytka,
- nie należy łączyć programów – dla każdego programu (dla każdej grupy docelowej) należy sporządzić odrębny wniosek,
- wnioski niespełniające wymogów formalnych nie będą podlegały dalszej ocenie (zostaną pozostawione bez rozpatrzenia).

5. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA PRYZNANYCH ŚRODKÓW REZERWY

Starostowie przygotowują sprawozdania z wydatkowania środków rezerwy, przyznanych na realizację programów określonych w Zasadach, i przekazują je właściwym marszałkom w terminie **do 1 czerwca 2026 roku**.

Marszałkowie, na podstawie sprawozdań starostów, sporządzają sprawozdanie ogólne dla województwa i przesyłają je do Departamentu Funduszy Ministerstwa w wersji elektronicznej, w formie pliku programu MS Excel (.xlsx) opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym (certyfikatem kwalifikowanym), na adres do doręczeń elektronicznych Ministerstwa wpisany do bazy adresów elektronicznych (BAE) lub na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej Ministerstwa: /4g447ytes7/skrytka, w terminie **do 30 czerwca 2026 roku**.

Sprawozdanie należy sporządzić według wzoru, który stanowi załącznik nr 6 do Zasad.

Niedopuszczalne jest modyfikowanie wzorów sprawozdań.

Zasady oraz wzory załączników do Zasad dostępne są w Intranecie Publicznych Służb Zatrudniania (intranet.praca.gov.pl).

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 – wzór wniosku o przyznanie środków rezerwy na finansowanie programu na rzecz aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy (część I i część II).
- 1a. Załącznik nr 1a – wzór formularza programu specjalnego realizowanego w oparciu o środki rezerwy.
- 1b. Załącznik nr 1b – wzór indywidualnej oceny programu specjalnego dokonanej przez Marszałka Województwa.
- 1c. Załącznik nr 1c – wzór wniosku Starosty o przyznanie środków rezerwy na dofinansowanie programu specjalnego realizowanego w 2025 r.
2. Załącznik nr 2 – wzór informacji o zaangażowaniu środków rezerwy, na finansowanie kosztów pakietu zindywidualizowanych usług na rzecz bezrobotnych w ramach projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG).
3. Załącznik nr 3 – wzór wniosku o zabezpieczenie środków rezerwy na finansowanie kosztów pakietu zindywidualizowanych usług na rzecz bezrobotnych w ramach projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG).
4. Załącznik nr 4 – wzór wniosku o dokonanie przesunięć środków rezerwy w ramach programów realizowanych w 2025 r.
5. Załącznik nr 5 – wzór wniosku o zmniejszenie limitu środków rezerwy.
6. Załącznik nr 6 – wzór sprawozdania z wydatkowania środków rezerwy na finansowanie działań aktywizacyjnych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy.
7. Załącznik nr 7 – wzór zestawienia zbiorczego wniosków PUP i kwot rekomendowanych przez Marszałka do dofinansowania.